

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 635-654)

ΑΙΜΩΝ	Πάτερ, σὸς εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων χρηστὰς ἀπορροῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι. Ἔμοι γὰρ αὐδαὶς ἀξιῶσεται γάμος μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.	635
ΚΡΕΩΝ	Οὐτὼ γάρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν, γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι. Τούτου γὰρ οὐνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς κατήκοους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν, ὥς καὶ τὸν ἐχθρὸν ὀνταμύνωνται κακοῖς καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί. Ὅστις δ' ἀγῶφέλητα αἰτρεῖ τέκνα, τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους φῦσαι, πολλὴν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων; Μὴ νύν ποτ' ὦ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς γυναικὸς οὐνεκ' ἐμβάλῃς, εἰδὼς ὅτι ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, γυνὴ κακὴ ξύνευρος ἐν δόμοις. Τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός. Ἀλλὰ πύσας ὥσεί τε θυομένη μέθης τὴν παῖδ' ἐν Ἄιδου τήνδε γυμφεύειν τινί.	640 645 650

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

- A.** Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους **645-652** (‘Ὅστις δ’ ... ἢ φίλος κακός’).
Μονάδες 30
- B.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:
1. Με ποια τακτική προσεγγίζει ο Αἰμόνας τον πατέρα του στην πρώτη τους συνάντηση μετά την καταδικαστική απόφαση για την Αντιγόνη και τι επιδιώκει με την τακτική αυτή;
Μονάδες 10

2. "Τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;"
Να σχολιάσετε αυτή τη θέση του Κρέοντα.

Μονάδες 10

3. Με βάση το πρωτότυπο κείμενο που σας δόθηκε και το μεταφρασμένο που ακολουθεί, να χαρακτηρίσετε τον Κρέοντα, ως άρχοντα και ως πατέρα.

Κείμενο από μετάφραση (Στίχοι 207 -214)

- ΚΡ. Αυτή 'ναι η θέλησή μου· ποτέ δε θα τιμήσω
εγώ περισσότερο τους άδικους από τους δίκαιους.
Νεκρό και ζωντανό το ίδιο θα τιμήσω
αυτόν που με της πόλης τα νερά πηγαίνει.
- ΧΟ. Ό,τι σ' αρέσει, Κρέοντα, να κάνεις,
γι' αυτόν που δυστροπεί γι' αυτόν που πειθαρχεί στην πόλη.
Είναι δικαίωμά σου να κάνεις χρήση νόμου, όπου θες,
για πεθαμένους· ακόμη και για μας τους ζωντανούς.

Μονάδες 10

4. Τι γνωρίζετε για την αρχαία κωμωδία;

Μονάδες 10

5. Να γράψετε δύο ομορξια (απλά ή σύνθετα) της νέας ελληνικής γλώσσας, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
γνώμας, φέρεσθαι, ηγούμενον, φύσαντες, φίλον.

Μονάδες 10

6. α) Αφού μεταφέρετε τον παρακάτω πίνακα στο τετράδιό σας, να γράψετε τη γενική και τη δοτική των λέξεων που σας δίνονται, στον αριθμό που βρίσκονται.
γνώμας, οὐδείς, γάμος, ἄνδρες, ἔλκος.

	Γενική	Δοτική
γνώμας		
οὐδείς		
γάμος		
ἄνδρες		
ἔλκος		

Μονάδες 5

- β) Να γράψετε στο τετράδιό σας το τρίτο πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού των παρακάτω ρηματικών τύπων στο χρόνο, την έγκλιση και τη φωνή που βρίσκονται:
εἰμί, ἀξιώσεται, εἵποις, ἐκβάλῃς, γίγνεται.

Μονάδες 5

7. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις λέξεις της **Στήλης Α** και δίπλα σε καθεμιά το σωστό συντακτικό της χαρακτηρισμό από τη **Στήλη Β** (δύο στοιχεία της **στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
α. πάτερ	1. επιρρηματικός προσδιορισμός
β. καλῶς	2. υποκείμενο
γ. ἐν δόμοις	3. αντικείμενο
δ. τὸν φίλον	4. κατηγορούμενο
ε. ὅστις	5. κλητική προσφώνηση
	6. επιθετικός προσδιορισμός
	εμπρόθετος προσδιορισμός

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ